

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

REVUE PRE TEÓRIU A TVORBU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

2/90

ROČ. XXIV

Limitování hygienického rizika

Soubor článků uveřejněných v tomto čísle je pokusem o dílčí odpověď na jeden problém, který se vytváří v poslední době okolo otázek ochrany zdravých životních podmínek. S „glasností“ se totiž dostavila pochopitelná reakce na období utajování, zakrývání a obcházení skutečností o degradaci prostředí: převládají emoce nad věcností, složité otázky jsou předváděny v nepřipustně zjednodušené podobě. Často není dbáno nezbytné přesnosti a věcné správnosti a veřejnost odborná i laická se ve snaze o poskytnutí informací ve skutečnosti desinformuje.

Jednou z nejkritičtějších oblastí jsou hygienické limity a normativy. Jde o soubor nástrojů sloužících k regulaci hygienických podmínek života a práce lidí v mnohotvárných situacích; je to tedy zcela zákonitě soubor velmi odlišně konstruovaných, používaných a působících veličin, jejichž překročení v jednom případě má pro konkrétního občana životní a v jiném zcela zanedbatelný význam. Následující články mají být jakýmsi stručným průvodcem, jak přistupovat ke skutečnosti, že nějaká složka či faktor životního prostředí je ve svých vlastnostech hygienicky normována, co je třeba vědět a co vzít v úvahu, abychom mohli posoudit, jaký je reálný význam normy samotné a co za důsledky vyplývají z jejího nedodržení.

Na tom, že náš výklad nebude jednoduchý ani jednoznačný, mají část viny autoři příspěvků, kteří byli tísněni předepsaným rozsahem a nuceni ke stručnosti, hlavní důvod je však v samotné problematice, která je skutečně velmi komplikovaná. Jde zejména o to, že pociťujeme naléhavě potřebu formulovat soubornou společenskou koncepci ochrany životních podmínek v rámci ucelené filozofie péče o životní prostředí. Jde tu o rozhodující obecná východiska: o řešení antropoekologického problému, o hodnotové orientace společnosti, o vědecky fundovaný rozbor racionálního tempa růstu výroby i spotřeby, o vzájemné vztahy mezi životním prostředím a životním způsobem. To nejsou cíle vyřešitelné v krátké době, zejména v situaci, kdy je stále málo známek ochoty podřídit resortní postoje a dílčí odborná hlediska souhrnné strategii, nyní je však již naděje na to, že takový úkol bude zadán k řešení.

Jiří Havránek

Obsah

J. Havránek: Hygienické limity — obecná východiska	62
M. Vargová: Problémy limitovania toxických látok	68
V. Klener: Limitování rizik z ionizujícího záření	72
S. Hrubý: Funkce indikátorů v mikrobiologických normách	77
Š. Kachaňák: Minimalizácia znečistenia ovzdušia priemyselnou činnosťou v ČSSR. II.	80

Aktuality

B. Havlík: Hygienické normování jakosti pitných vod	89
J. Štěpán, P. Štěpán: Československý program snižování emisí oxidu siřičitého.	93

Tribúna

J. Klapáč: Koncepcia Kódexu práva životného prostredia	99
J. Kos, J. Kolář: Problémy prosazování hygienických limitů v denní praxi	103

Kontakty

J. Štěpán: Envibrno 1990 — mezinárodní výstava a kongres „Životní prostředí pro XXI. století“	105
V. Samek: Návrh zásad hodnocení ekologických dopadů investiční výstavby.	105

Knihy

E. Kalivodová: Živočichy v civilizovanej krajine	109
--	-----